

**RIEBIŅU NOVADA DOME
RIEBIŅU VIDUSSKOLA**

Reģ. nr. 4213900379
Liepu ielā 21, Riebiņos, Riebiņu pagastā, Riebiņu novadā, LV-5326,
Tāl. 65323684 e-mail: riebinuvs@riebini.lv

Riebiņu novada Riebiņu pagastā

APSTIPRINU.
Riebiņu vidusskolas direktore

Ineta Anspoka
2017.gada 01.septembrī

**Riebiņu vidusskolas reglaments zinātniski pētniecisko darbu
izstrādāšanai un noformēšanai**

Riebiņu vidusskolas reglaments izglītojamo zinātniski pētniecisko darbu (turpmāk - ZPD) izstrādāšanai un noformēšanai pieņemts saskaņā ar Vispārējās vidējās izglītības iestāžu skolēnu zinātniski pētnieciskās darbības nolikumu (IZM 25.02.2003.) un papildināts ar VISC vadlīnijām skolēnu ZPD izstrādei un vērtēšanai. (2017.g.).

Vidusskolu audzēkņu ZPD tiek īstenota kā izglītības iestāžu mācību metode. Skolēnu zinātnisko darbību raksturo pētījumi dažādās zinātņu jomās atbilstoši sekcijām. To vada attiecīgā mācību priekšmeta skolotāji vai šīs nozares speciālisti.

I. Skolēnu zinātniski pētnieciskās darbības mērķi un uzdevumi:

1. Skolēnu zinātniski pētnieciskās darbības mērķi ir:

- 1.1. sekmēt skolēnu pasaules uzskata un patstāvīgās darbības attīstību,
- 1.2. ieinteresēt skolēnus par akadēmiskajām studijām augstskolās un zinātniski pētniecisko darbību,
- 1.3. veicināt karjeras ceļa izvēli,
- 1.4. padarīt interesantāku un mērķtiecīgāku mācību procesu vidusskolā.

2. Skolēnu zinātniski pētnieciskās darbības uzdevumi ir:

- 2.1. iepazīties ar mūsdienu zinātniskās pētniecības darba būtību, organizāciju un metodēm,
- 2.2. veidot prasmes darbā ar uzziņu materiāliem un avotiem,
- 2.3. veidot prasmes lietot dažādas pētniecības metodes,
- 2.4. apgūt prasmi apstrādāt un noformēt pētījuma gaitā iegūtos datus un analizēt rezultātus,
- 2.5. veidot prasmi uzstāties, argumentēt savu viedokli.

II. Skolēnu zinātniski pētnieciskās darbības organizācija sekcijās

- 2.1. Skolēnu zinātniski pētniecisko darbību organizē sekcijās atbilstoši zinātnes nozarēm un skolu izglītības programmās ietvertajiem mācību priekšmetiem.
- 2.2. Novada un valsts līmenī skolēnu zinātniskajā konferencē darbojas šādas sekcijas:

▪ **humanitāro zinātņu sekcijas:**

latviešu valodniecība,
latviešu literatūras zinātne un vēsture,
cittautu valodniecība (angļu, krievu, vācu ...) un ārzemju literatūras zinātne un vēsture,
mākslas zinātne (glezniecība, tēlniecība, arhitektūra, dizains, etnogrāfija),
kulturoloģija,
psiholoģija,
pedagoģija.

- **sociālo zinātņu sekcijas:**
socioloģija,
ekonomika,
politoloģija,
vēsture (arī kultūrvēsturiskais mantojums),
filozofija,
tieslietas,
militārā joma, tehnika (sekcija nav valsts ZPD nolikumā)
- **dabas zinātņu sekcijas:**
matemātika,
fizika,
ķīmija,
bioloģija,
zemes zinātne (arī ekonomiskā ģeogrāfija),
informātika,
astronomija,
veselības zinātne, sports (sporta sekcija nav valsts ZPD nolikumā)

III. Skolēnu zinātniski pētnieciskās darbības organizācija

- skolēnu zinātniski pētnieciskā darbība tiek organizēta kā vidējās izglītības programmu sastāvdaļa mācību procesa ietvaros,
- katrs vidusskolēns individuāli vai divatā izstrādā un aizstāv skolas konferencē vismaz vienu ZPD,
- ZPD izstrāde notiek pēc noteikta plāna katram mācību gadam,
- skolēnu zinātniski pētniecisko darbību organizē direktora vietnieki izglītības jomā,
- VISC vadlīnijas skolēnu ZPD izstrādei un vērtēšanai (www.riebinuvidusskola.lv/upload/20170904_zpd_vadlinijas.pdf),
- atbildīgais direktora vietnieks organizē izglītības iestādes zinātnisko konferenci,
- uz starpnovada un valsts konferenci skola nodrošina skolēnu delegācijas pavadīšanu.

IV. Skolēnu zinātniski pētniecisko darbu lasījumu norise un vērtēšana

- darbus vērtē skolotāji – recenzenti, pielietojot skolēnu ZPD vērtēšanas kritērijus un aizpildot recenzijas veidlapu (www.riebinuvidusskola.lv/upload/20170904_zpd_vadlinijas.pdf),
- uzstāšanās ilgums līdz 10 minūtēm;
- darba valoda – valsts valoda;
- uzstāšanos vērtē komisija, kur ir ne mazāk kā 3 locekļi

V. Prasības zinātniski pētnieciskā darba noformējumam un struktūrai

5.1. Darba pamatteksts ir

- 18- 25 lpp. (neskaitot pielikumus) dabaszinātņu sekcijām, lpp. jānumurē.
- 23- 30 lpp. (neskaitot pielikumus) humanitāro un sociālo zinātņu sekcijām, lpp. jānumurē.
- Teorija ir aptuveni 1/3 daļa no satura izklāsta
- darbam var būt pielikums, ne garāks par trešo daļu pamatteksta

5.2. Darbam jābūt datorsalikumā (burtu izmērs -12, virsrakstiem 14 vai 16 (**Bold**), fonts – *Times New Roman*, rindstarpas intervāls 1,0).

5.3. Lapas nedrīkst ievietot atsevišķos plastikāta vāciņos,

5.4. Teksta attālums no visām četrām lapas malām 2.5 cm,

5.5. Darbs jāraksta pareizā literārā valodā, ievērojot zinātniskā stila īpatnības,

5.6. Darba struktūra:

- titullapa,
- anotācija
- saturs,
- ievads,
- satura izklāsts(zinātniskā darba pamatdaļas, to nodaļas, apakšnodaļas),
- secinājumi,
- izmantotie uzziņas avoti,

- pielikumi.

VI. Titullapa (1. pielikums)

Novada, skolas, zinātniskā darba un sekcijas nosaukums, skolēna vārds, uzvārds, klase, kurā skolēns mācās, zinātniskā darba vadītāja amats vārds, uzvārds, izpildes vieta, gads.

VII. Saturs (2. pielikums):

Informē par visām darba sastāvdaļām. Visiem virsrakstiem jābūt formulētiem tieši tā, kā rakstīts darba tekstā. Aiz katra satura elementa nosaukuma lappuses labajā pusē norāda tās lappuses numuru (bez vārda „lpp.”), kurā attiecīgais virsraksts atrodas.

Satura rādītāju ievieto pēc titullapas un anotācijas kā darba 3. lapu.

Netiek numurēti:

- anotācija;
- ievads;
- secinājumi;
- izmantoto informācijas avotu saraksts;
- pielikumi.

VIII. Anotācija (3. pielikums)

- Anotācija ir darba galveno atziņu īss izklāsts, tā skaidri atbild uz šādiem jautājumiem- kāds ir darba mērķis; kas darīts mērķa sasniegšanai; kādi ir pētījuma galvenie rezultāti.
- Anotācijas beigās jānodod 3 - 5 atslēgas vārdi - pamatjēdzieni, kas raksturo darba tematiku un būtību.
- Ar atstarpi anotācijas beigās tiek uzskaitīti darba parametri:
 - darba apjoms lappusēs;
 - attēlu, tabulu un pielikumu skaits;
 - izmantoto informācijas avotu vienību daudzums.
- Anotāciju raksta latviešu valodā un svešvalodā (angļu vai krievu valodā).

IX. Ievads

Motivē temata izvēli, tā aktualitāti, novitāti, darba mērķi un uzdevumus, hipotēzi vai pētījuma jautājumu. Atklāj temata izstrādāšanas metodes un darba uzbūvi, tēmu un problēmu loku. Apjoms 1- 2 lpp.

X. Satura izklāsts – zinātniskā darba pamatdaļas

Zinātniskā darba pamatdaļās ietverts ievadā izvirzīto tēmu, problēmu un uzdevumu risinājums.

Satura izklāsts sākas ar teorētisko atziņu analīzi, šis daļas apjoms nedrīkst būt lielāks par ceturto daļu no darba pamatteksta

Citu nodaļu galvenais materiāls ir paša skolēna savāktie fakti, novērojumi, pētījumi. To analīzei, spriedumiem un secinājumiem jābūt pamatotiem.

Ieteicams izveidot pārskata tabulas, shēmas, diagrammas, iekļaut darba tekstā ilustrācijas, fotogrāfijas, kartes u. c. materiālus – tiem jābūt ar nosaukumiem un sanumurētiem.

Apjomīgus materiālus ieteicams ievietot pielikumā, norādot nodaļu tekstā. Ieteicams darbā lietot pēc iespējas īsākas citu autoru atziņas vai pārstāstus.

Citātus iesaista gan tiešās runas veidā, gan gramatiski iekļaujot tekstā daļu no teikuma.

Gan citātiem, gan domu pārstāstījumiem obligāti jānorāda avots, izmantojot bibliogrāfisko atsauci, to noformējot, izmanto parindes vai arī iekavās raksta citētās grāmatas kārtas numuru uzziņu avotu sarakstā .

XI. Secinājumi

Īsi, konkrēti izceļ galvenos atklājumus un atziņas par darba tēmu, mērķiem, uzdevumiem un pētījuma uzdevumu vai hipotēzi kopumā, raksta priekšlikumus darba pielietojumam vai turpinājumam.

XII. Izmantotie uzziņas avoti (4. pielikums)

Sarakstu veido saskaņā ar Latvijas valsts standarta LVS50 „Dokumenta bibliogrāfiskais apraksts” prasībām.

XIII. Pielikumi (5. pielikums)

Kā pielikumi darbā var būt:

- analizētā materiāla pārskata shēmas un tabulas;
- fotogrāfijas, zīmējumi, kartes, rasējumi u.c.;
- anketu paraugi;
- interviju paraugi (6. pielikums)

Katrai pielikuma vienībai jābūt nosaukumam.

Pielikumi neietilpst darba kopējo lappušu skaitā. Pielikums nevar būt garāks par 1/3 no galvenās daļas apjoma. Katru pielikuma vienību numurē (piemēram, Pielikums Nr.1) un nosauc. Darbā jābūt atsaucēm uz izmantotajiem pielikumiem (piemēram, Skat. pielikumu Nr.1).

XIV. Ja darbs tiek izvirzīts valsts ZPD skatei, papildus nepieciešams darba **kopsavilkums** divās valodās (7. *pielikums*). Šo lapu ievieto plastikāta kabatiņā un ieliek darbā. Pēdēja ZPD lapa – **Galvojums** (8. *pielikums*)

XV. Skolas direktora vietnieks izglītības jomā veic ZPD rezultātu statistisko analīzi.

XVI. Ar skolēna zinātniski pētnieciskā darba rezultātu tiek iepazīstināti viņa vecāki.

Direktora vietniece izglītības jomā

N. Smukša

Riebiņu vidusskola
(14)

Darba virsraksts (24, Bold)

Zinātniski pētnieciskais darbs[sekcijas nosaukums]sekcijā (14)

Darba autors: [Vārds,Uzvārds]

Darba vadītājs:[Amats,Vārds, Uzvārds]
(14)

Riebiņi,
2017 (14)

Saturs (14, bold)

Ievads	3
1. Nodaļas nosaukums.....	4
1.1. Pirmā līmeņa apakšnodaļas nosaukums	4
1.2. Pirmā līmeņa apakšnodaļas nosaukums	7
1.2.1. Otrā līmeņa apakšnodaļas nosaukums	7
1.2.2. Otrā līmeņa apakšnodaļas nosaukums	9
2. Nodaļas nosaukums	12
2.1. Pirmā līmeņa apakšnodaļas nosaukums	12
2.2. Pirmā līmeņa apakšnodaļas nosaukums	15
2.2.1. Otrā līmeņa apakšnodaļas nosaukums	15
2.2.2. Otrā līmeņa apakšnodaļas nosaukums	18
3. Nodaļas nosaukums	19
3.1. Pirmā līmeņa apakšnodaļas nosaukums	20
3.2. Pirmā līmeņa apakšnodaļas nosaukums	21
3.2.1. Otrā līmeņa apakšnodaļas nosaukums	22
3.2.2. Otrā līmeņa apakšnodaļas nosaukums	23
Secinājumi	24
Izmantotie informācijas avoti	24
Pielikumi	25

Anotācijas paraugs (Abstract)

Darba tēma.

Darba autors.

Darba vadītājs.

Darbā analizēts –

Darba mērķis:

Darba uzdevumi:

Izvirzītā hipotēze:

Secinājumi (tikai būtiskākie).

Atslēgas vārdi:

Darbs ir apkopots ... lappusēs, ietver...attēlus, ... tabulas, ... izmantotos informācijas avotus, kā arī ... pielikumus. Darba pamatdaļā veikta aptauja (kur?)... Respondentu skaits ir ... Darba rezultāti apkopoti, izanalizēti, salīdzināti un attēloti ... tabulās un ... attēlos.

Izmantoto informācijas avotu saraksta veidošana

Zinātniski pētniecisko darbu izstrādē var izmantot dažādus informācijas avotus: grāmatas, publikācijas krājumos un žurnālos, kartes, kompaktdiskus, citu veiktos pētījumus, arhīvu dokumentus, tīmeklī pieejamos resursus.

Bibliogrāfiskajās norādēs izmantoto avotu sarakstā kārtoti secībā pēc latīņu alfabēta, nešķirojot pēc valodām (latviešu, angļu, vācu utt. valodā rakstītie darbi vienkopus). Pēc tam seko norādes slāvu alfabētā. Numerācija ir kopīga.

Bibliogrāfiskajām norādēm jābūt noformētām precīzi, iekļaujot visas nepieciešamās ziņas. Norādē jāievēro pieraksta formā noteiktā bibliogrāfisko elementu secība, uzrādīšanas principi, atstatumi, bibliogrāfiskās dalītāj zīmes.

Grāmatas pieraksta forma. Autora uzvārds un vārds vai tā iniciālis. *Grāmatas nosaukums* kursīvā. Izdošanas vieta: Izdevniecība, izdošanas gads. Kopējais lappušu skaits. Standartizācijas ISBN numurs.

Baltakmens, R. *Latvietis un viņa zirgs*. Rīga: Valters un Rapa, 2000. 282 lpp.
ISBN 9984-59-540-4

Ja izdevumā netiek uzrādīts autors, tad bibliogrāfisko norādi veido pēc izdevuma nosaukuma.

Lielā ilustrētā enciklopēdija. Rīga: Zvaigzne ABC, 1996. 660 lpp. ISBN 9984-04-190-5

Ja nosaukumu veido kopnosaukums un pakārtotais nosaukums, tad starp tiem liek punktu un vienu atstarpī.

Mednieku stāsti un anekdotes. Barons Minhauzens un citi stāstnieki. Rīga: Jumava, 2000.
229 lpp. ISBN 9984-05-341-5

Ja grāmatai ir divi vai trīs autori, tad raksta visus autorus tādā secībā, kādā tie minēti izdevuma titullapā, starp autoriem liekot komatu.

Nagle, E., Gribuste, R. *Bioloģija 9. klasei*. Rīga: Lielvārds, 2003. 192 lpp.
ISBN 9984-11-072-9

Ja grāmatai ir vairāk nekā trīs autori, uzrāda pirmos trīs autorus un pārējos aizstāj ar frāzes „un citi” saīsinājumu u.c.

Siguldas novadmācība. Berga, I., Ceske, E., Čekstere, I u.c. Rīga: Preses nams, 2002. 186 lpp.
ISBN 9984-11-072-9

Raksts krājumā. Autora uzvārds un vārds vai tā iniciālis. Raksta nosaukums. No: *Grāmatas nosaukums*.

Izdošanas vieta: Izdevniecība, izdošanas gads, raksta ietverošās lappuses. Standartizācijas ISBN numurs.
Braidoti, R. Par nomadismu. No grāmatas: *Mūsdienu feministiskās teorijas*. Rīga: Jumava, 2001. 151.–178. lpp. ISBN 9984-617-47-5

Izmantoto informācijas avotu saraksta veidošana

Raksts žurnālā. Autora uzvārds un vārds vai tā iniciālis. Raksta nosaukums. *Izdevuma nosaukums*, sējums (numurs), gads, raksta ietverošās lappuses. Standartizācijas ISSN numurs.

Kuzmanis, J. Dzīvās dabas monstri. *Terra*, septembris/oktobris, 2005. 14.–17. lpp.
ISSN 1407-7191

Raksts laikrakstā. Autora uzvārds un vārds vai tā iniciālis. Raksta nosaukums. *Laikraksta nosaukums*, numurs, gads, datums, raksta ietverošās lappuses. Standartizācijas ISSN numurs.

Zālīte, Z. Eitanāzija. Palīdzība vai slepkavība? *Diena*, Nr. 250, 1. oktobris, 3. lpp.
ISSN 1407-1290

Materiāli no interneta. Autora uzvārds un vārds vai tā iniciālis. *Publikācijas nosaukums*. [Skatīts datums, mēnesis, gads] pieejas adrese internetā.

Latvijas augi un sēnes. [Skatīts 01.10.2007.] Pieejams: <http://www.latvijas.daba.lv/augi-senes/>

Dokumenti. Dokumenta izdevējs (izdošanas datums). Publicēšanas dati.

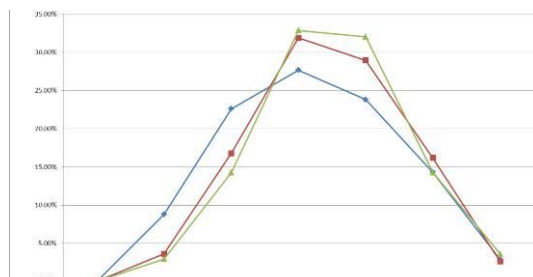
Latvijas Republikas Ministru kabinets. Noteikumi Nr. 278 „Noteikumi par ietekmes uz vidi novērtējumu” (1998. 4. aug.). *Latvijas Vēstnesis*. 1998. 7. aug. 4. lpp.

Arhīvu dokumenti. Kolekcijas nosaukums. Vieta, kur kolekcijas glabājas (šifrs).

E. Ādamsona kolekcija. Rakstniecības, teātra un mūzikas muzejs. RLMVM 168468

Attēlu noformēšanas paraugs

Diagrammas, shēmas, zīmējumi un fotoattēli darbā ir ar vienu nosaukumu – attēli. Attēlu apakšā jābūt numuram un nosaukumam, bet tekstā jāparādās atsaucei, piemēram, (1. attēls).

1. att. Temperatūras dinamika.

Fotogrāfijām klāt jāpieraksta tās autors. Piemēram:

2. att. Daugava pie Lielvārdes. Foto autors A. Kalniņš.

Tabulu noformēšanas paraugs

Tabulām numurs rakstāms virs tās labajā stūrī un tekstā jānorāda atsauce, piemēram, (1. tabula). Tabulas nosaukumu raksta ar lielo burtu un to centrē virs tabulas.

1. tabula

Rezultātu analīze

Intervijas paraugs

Intervijas nolūks -

Intervējamais (vārds, uzvārds, nodarbošanās).....
.....(paraksts)

Intervēja (vārds, uzvārds, nodarbošanās).....
.....(paraksts)

Intervijas laiks:

Intervijas vieta:

Jautājumi:

Intervijas īss izklāsts:

Paldies!

Kopsavilkums

Darba nosaukums.

Darba autors.

Darba vadītājs.

Darba apjoms: darbs apkopots... lappusēs, pievienoti ... pielikumi.

Darba struktūra: ievads, ... nodaļas, ... apakšnodaļas.

Darba mērķis:

Darba uzdevumi:

Izvirzītā hipotēze.

Teorētiskās daļas īss apraksts.

Praktiskās daļas īss apraksts.

Pētījuma metodes.

Secinājumi (būtiskākie).

Zinātniski pētnieciskais darbs _____

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti.

Autors: _____
(Autora paraksts)

Ar savu parakstu apliecinu, ka esmu lasījis augstāk minēto zinātniski pētniecisko darbu un atzīstu to par piemērotu/nepiemērotu (nevajadzīgo svītrot) aizstāvēšanai

Darba vadītājs(-ja): _____
(Vadītāja paraksts)